

Altyapı

Bu adıma ilişkin prosedürler, yatırım türüne göre değişiklik göstermektedir. Lütfen TYDTA Proje Takımı ile irtibata geçiniz.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı'nca belirlenen stratejilere ve ilkelere uygun olarak, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndan (BTK) "Sayısı Sınırlanmamış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi" adıyla bilinen yetki belgesinin alınması üzerine, elektronik haberleşme hizmetleri sunulabilir ve/veya elektronik haberleşme şebekesi ya da altyapısı kurulup işletilebilir.

Çevre Teknolojileri

Bu sektör için özel bir ruhsat gerekmemektedir.

Destek Merkezleri

Bu sektör için özel bir ruhsat gerekmemektedir.

Enerji

Enerji sektöründeki tüm piyasa faaliyetleri Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) alınan belirli lisanslarla yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği her bir tesis/bölge için ayrı lisans gerekmektedir. Lisans sahipleri, lisans aldıkları her faaliyet için ayrı bir hesap tutmakla yükümlüdürler.

Lisanslar hiçbir koşulda devredilemez. Lisanslar en fazla 49 yıllık bir süre için verilir; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarının asgari süresi ise 10 yıldır. Tesisler, muhasebe defterleri ve kayıtları EPDK incelemesine ve denetimine açık tutulmalıdır; ayrıca, lisans sahiplerinin kendilerinden istenen her türlü bilgi ve belgeyi EPDK'ya sunması gerekmektedir.

Elektrik piyasasında faaliyet göstermek için gerekli olan ilgili lisansları almak isteyen tüzel kişiler, EPDK kurul kararı ile belirlenen belgeleri eksiksiz bir şekilde göndererek EPDK'ya başvurmalıdır. Lisans başvurusundan lisansın EPDK kurul kararı ile çıkarılmasına kadar ilgili bütün işlemler Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ile düzenlenir. Elektrik piyasasındaki lisans işlemlerine ilişkin ayrıntılı bilgiler EPDK'nın resmi web sitesinde yer almaktadır: www.epdk.org.tr

Lisans başvurusunda bulunan kişinin Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirtilen asgari sermayeye sahip olması gerekmektedir. Başvuruda bulunan kişinin, başvuru yaptığı dönemde asgari sermaye koşulunu karşılayamaması durumunda, bu kişinin EPDK'nın lisans verilmesine ilişkin kurul kararını vereceği tarihten önceki 90 günlük süre içinde sermaye miktarını en azından Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirtilen asgari sermaye düzeyine yükseltmesi gerekmektedir. Öte yandan, EPDK kurulunun lisans verebilmesi için, elektrik piyasasına ilişkin mevzuat doğrultusunda, başvuruda bulunan kişiden şirket ana sözleşmesine birtakım hükümler eklemesi de istenebilir.

Başvuruda bulunan kişinin kendisinden ya da başka kurumlardan kaynaklanan gecikmeler dışında, üretim ve otoprodüktör lisanslarına ilişkin işlemler 150-180 günde tamamlanır. Uygun biçimde işleme konulan toptan satış lisans başvurularına ilişkin işlemler ise 30-90 gün içinde tamamlanır.

Lisans ücretleri

2010 yılı için, lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve noter tasdikli lisans sureti alma işlemlerine ilişkin ücretler aşağıdaki gibidir:

a) İletim:

- Yıllık lisans ücreti: İletilen bir kilovat-saat (kWh) elektriğin bedeli 0,003 kuruştur.
- Lisans yenileme: 1.100 TL
- Noter tasdikli lisans suretinin alınması: 110 TL

Bunların yanı sıra, iletim tarifesi üzerinden ek bir iletim ücreti de alınır; bu ücret, EPDK adına iletim sistemi kullanıcılarına yansıtılır ve 2007 yılı için Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) iletim tarifesinin % 0,5'ine (binde beş) eşdeğer olarak belirlenmiştir.

b) Üretim:

- Lisans ücreti:

Kurulu güç kapasitesi değeri, "P(MW)"	
$0 < P \leq 1$ MW	1.100 TL
$1 < P \leq 5$ MW	2.750 TL
$5 < P \leq 10$ MW	5.500 TL
$10 < P \leq 25$ MW	11.000 TL
$25 < P \leq 50$ MW	16.500 TL
$50 < P \leq 100$ MW	27.500 TL
$100 < P \leq 250$ MW	55.000 TL
$250 < P \leq 500$ MW	82.500 TL
$500 < P \leq 1000$ MW	165.000 TL
$P > 1000$ MW	275.000 TL

- Yıllık lisans ücreti: Üretilen bir kilovat-saat (kWh) elektriğin bedeli 0,002 kuruştur.
- Lisans yenileme ücreti: Lisans alma ücretinin %50'sidir.
- Lisans tadili: Yeni kurulu güç kapasitesi değerinin eski kurulu güç kapasitesi değer aralığından fazla olması durumunda ödenecek ücret, yeni kurulu güç kapasitesi değer aralığı ile yürürlükte olan eski kurulu güç kapasitesi değerinin farkına eş değer olacaktır. Öte yandan, kapasite artışının aynı kurulu güç kapasitesi değer aralığında kalması durumunda ve diğer durumlarda ödenecek ücret 1.100 TL olacaktır.
- Noter tasdikli lisans suretinin alınması: 110 TL

c) Dağıtım:

- Lisans ücreti:

Bir yılda dağıtımı yapılan enerji miktarı, "D (kWh)"	
$D \leq 100$ milyon kWh	27.500 TL
100 milyon kWh $< D \leq 250$ milyon kWh	55.000 TL
250 milyon kWh $< D \leq 500$ milyon kWh	82.500 TL
500 milyon kWh $< D \leq 1$ milyar kWh	137.500 TL

1 milyar kWh < D ≤ 5 milyar kWh	275.000 TL
5 milyar kWh < D ≤ 10 milyar kWh	550.000 TL
D>10 milyar kWh	825.000 TL

- Yıllık lisans ücreti: Dağıtılan bir kilovat-saat (kWh) elektriğin bedeli 0,003 kuruştur.
- Lisans yenileme ücreti: Lisans alma ücretinin % 50'sidir.
- Lisans tadili: Dağıtım bölgelerinin birleştirilmesi sonucunda dağıtım yapılan enerji miktarının tadilat öncesindeki değer aralığını aşması durumunda, lisans ücreti, yeni değer aralığına tekabül eden lisans ücreti ile eski değer aralığına tekabül eden lisans ücretinin farkıdır. Dağıtılan enerji miktarının aynı değer aralığında kalması durumunda ve diğer durumlarda ödenecek lisans tadil ücreti 1.100 TL'dir.
- Noter tasdikli lisans suretinin alınması: 110 TL

d) Toptan satış:

- Lisans ücreti: Özel toptan satış şirketleri için 275.000 TL'dir.
- Yıllık lisans ücreti: Toptan satılan bir kilovat-saatlik (kWh) elektrik enerjisinin bedeli 0,003 kuruştur.
- Lisans yenileme ücreti: Lisans alma ücretinin % 50'sidir.
- Lisans tadili: 1.100 TL
- Noter tasdikli lisans suretinin alınması: 110 TL

e) Perakende satış:

- Lisans ücreti: Özel perakende satış şirketleri için 220.000 TL'dir.
Perakende satış lisansı alma ücreti, perakende satış lisansı almak üzere başvuruda bulunan dağıtım lisansı sahibi kişiler için, dağıtım faaliyetlerine ilişkin lisans alma ücretinin % 10'udur.
- Yıllık lisans ücreti: Perakende satışı yapılan bir kilovat-saatlik (kWh) elektrik enerjisinin bedeli 0,003 kuruştur.
- Lisans yenileme ücreti: Lisans alma ücretinin % 50'sidir.
- Lisans tadili: 1.100 TL
- Noter tasdikli lisans suretinin alınması: 110 TL

Finansal Hizmetler

Para piyasaları için ruhsat almak

- › Bankalar (yatırım, ticari vb. her türlü banka)
- › Finansal kiralama (leasing) şirketleri
- › Faktoring şirketleri
- › Finansman şirketleri
- › Finansal holding şirketleri
- › Bağımsız denetim kuruluşları
- › Finansal temsilcilikler
- › Varlık yönetim şirketleri

Başvurulacak merciler

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)
Hazine Müsteşarlığı ve ilgili bakanlıklar

Sermaye piyasaları için ruhsat almak

- › Aracı kuruluşlar ve kurumlar
- › Vadeli işlemler aracılık şirketleri
- › Yatırım fonları
- › Yatırım ortaklıkları
- › Portföy yönetim şirketleri
- › Bağımsız denetim kuruluşları
- › Derecelendirme kuruluşları
- › Gayrimenkul değerlendirme şirketleri

Başvurulacak merciler

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)
Hazine Müsteşarlığı ve ilgili bakanlıklar

Türkiye'de banka temsilcilik ofisi açmak

Uluslararası bankanın ana merkezinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (BDDK) bizzat başvuru yaparak gereken bilgi ve dokümanlara ilişkin bilgi talebinde bulunması

İstenilen bilgi ve belgelerin hazırlanması ve BDDK'ya sunulması

Belgelerin, BDDK bünyesindeki Uygulama Dairesi tarafından incelendikten sonra eksik bilgi ve belgelerin olması durumunda yeniden talep edilmesi ve bankanın söz konusu eksikleri tamamlaması

Belgelerin ve bilgilerin temininin ardından Uygulama Daire'sinin başvuruyu işleme alması ve uygun görmesi halinde olumlu görüş ile kurula "kurul kararının alınması" için iletmesi ve kurul kararının beklenmesi

Kurul kararının olumlu olması halinde bankaya kararın iletilmesinin ardından temsilcilik ofisinin açılması (Bankacılık Kanunu uyarınca kuruluş ve şube açma izni almış olanların ayrıca faaliyet izni de almaları gerekmektedir. Bu izine ilişkin karar 3 ay içinde verilmektedir.)

BDDK tarafından istenilen bilgi ve belgeler:

- Banka merkezinin minimum ödenmiş sermayesinin 30 milyon TL olması
- 3 yıllık bilanço ve faaliyet raporu, bağımsız denetim raporu
- Faaliyetlerinde kısıtlama olmadığına dair ilgili ülke denetim otoritesinden alınan yazı
- Yönetim Kurulu kararı
- Hisse senetlerinin nakit karşılığı ve nama yazılı olarak çıkması
- Ana sözleşmenin kanun hükümlerine uygun olması
- İş planı ve ilk 3 yıl bütçe planı
- Kurucuların Bankacılık Kanunu ile öngörülen şartlara uygun olması
- Türkiye'de temsilcilik açma nedenlerini gösterir ayrıntılı rapor
- Bankanın diğer ülkelerdeki faaliyetleri hakkında bilgi ve belgeler
- Temsilci adayının tecrübesine ait bilgiler
- Varsa derecelendirme raporu
- BDDK tarafından istenen belgelerin temin edileceğine dair taahhütname

Gayrimenkul

Yabancı sermayeli şirketlerin taşınmaz mal edinimleri

2644 sayılı Tapu Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin 5782 sayılı Kanun uyarınca, yabancı uyruklu gerçek kişiler, merkez ilçelerde, uygulanan imar planlarının ya da yerel imar planları kapsamında yer alan toplam arazinin en fazla % 10'luk kısmını devralabilirler.

Gerçek kişiler ve tüzel kişiler tarafından satın alınmasına izin verilmeyen taşınmaz malların yüz ölçümü oranının belirlenmesi Bakanlar Kurulu'nun yetkisindedir (Bakanlar Kurulu, söz konusu oranın belirlenmesinde sulama, enerji ve tarım alanları, maden bölgeleri, yeşil alanlar ve taşıdıkları dini ve kültürel değerler nedeniyle korunmaları gereken diğer alanlar; özel koruma alanları ve hayvan toplulukları ve bitki örtüsü nedeniyle korunması gereken hassas alanlar ile kamu yararı ve ülke güvenliği açısından stratejik öneme sahip olduğu kabul edilen diğer alanlarda taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinilmesi ile ilgili isteği dikkate alır).

Bununla birlikte, yabancı yatırımcıların Türkiye'de kurdukları ya da iştirak ettikleri tüzel kişiliğe sahip şirketlerin taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinmelerine ilişkin prosedür ve prensipleri düzenleyen bir yönetmelik de yayımlanmıştır.

12.11.2008 tarihli ve 27.052 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yabancı Sermayeli Şirketlerin Taşınmaz Mal Edinimine İlişkin Yönetmelik, 2644 sayılı Tapu Kanunu'nun 36. maddesinin 4. fıkrasına dayalı olarak yayımlanmıştır.

Bu yönetmelik uyarınca, Türkiye'de taşınmaz mülkiyeti ve/veya sınırlı ayni hak edinmek isteyen şirketlerin, gerekli belgelerle birlikte, taşınmazın bulunduğu yerdeki İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'ne (Valilik Makamı) başvurmaları gerekmektedir.

Başvuru üzerine Valilik, taşınmaz edinimi başvurusunun ilgili başvuruyu yapan şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanına uygun olup olmadığını Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nden yedi gün içinde; söz konusu taşınmazın askeri yasak bölge, askeri güvenlik bölgesi veya askeri açıdan stratejik bir bölgede bulunup bulunmadığını ve taşınmazın adı geçen bölgelerde bulunuyor olması durumunda bu taşınmazın mülkiyetinin ilgili şirket tarafından edinilmesinin onaylanıp onaylanmayacağını Genelkurmay Başkanlığı ya da yetkili bir komutanlıktan otuz gün içinde; taşınmazın özel güvenlik bölgesinde bulunup bulunmadığını ise ilgili emniyet biriminden veya Emniyet Genel Müdürlüğü'nden yirmi gün içinde bildirmesini yazılı olarak talep eder.

Söz konusu yönetmelikte öngörülen kurallar uyarınca:

- Askeri yasak bölge, askeri güvenlik bölgesi veya askeri açıdan stratejik bir bölgede bulunmayan bir taşınmazın mülkiyetinin edinilmesine ilişkin talep, şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanı ile ilgili olarak Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nce sağlanan görüş çerçevesinde Valilik tarafından karara bağlanır.
- Taşınmazın, askeri yasak bölge, askeri güvenlik bölgesi veya askeri açıdan stratejik bir bölgede bulunması durumunda, Genel Kurmay Başkanlığı taşınmaz edinimine ilişkin talebi ülkenin güvenliği açısından değerlendirir ve Valiliği konu ile ilgili olarak bilgilendirir.
- Olumlu bir kararın alınması durumunda, şirketin taşınmaz edinimi talebi, ilgili talebin ve şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanının birbirleri ile uyumlu olduğu yönünde Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nce sağlanan görüş çerçevesinde Valilik tarafından karara bağlanır.
- Taşınmazın, özel güvenlik bölgesinde bulunuyor olması durumunda, taşınmaz edinimi talebinin ülke güvenliği ve şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanı açılarından değerlendirilmesi ve ilgili kurum ve devlet organlarıncı sağlanan yazılı açıklamalara başvurularak karara bağlanması Valilik bünyesinde oluşturulacak olan komisyonun görevidir. Taşınmazın edinilmesi için daimi komisyon üyelerinin oy birliğiyle onay vermesi gerekir.
- Valilik, sınırlı ayni hak edinimi başvurusunda, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nden söz konusu başvurunun ilgili başvurusu yapan şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanına uygun olup olmadığını yedi gün içinde bildirmesini yazılı olarak talep eder ve ilgili mercilerce sağlanan açıklamalar çerçevesinde başvuruyu karara bağlar.

- Yerli sermayeli bir şirketin hisse devri ile yabancı sermayeli bir şirket haline gelmesi durumunda, T. C. Hazine Müsteşarlığı'nın konuya ilişkin olarak bilgilendirilmesi gerekir. T. C. Hazine Müsteşarlığı, bu tür sermaye değişimlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne her ay bildirir. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Valiliği şirketin mülkiyetindeki taşınmaz hakkında bilgilendirir. Daha sonra Valilik, taşınmaz edinimi başvurusunun ilgili başvuruyu yapan şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanına uygun olup olmadığını Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nden yedi gün içinde; söz konusu taşınmazın askeri yasak bölge, askeri güvenlik bölgesi veya askeri açıdan stratejik olan bölgelerde bulunup bulunmadığını ve taşınmazın adı geçen bölgelerde bulunuyor olması durumunda bu taşınmazın mülkiyetinin ilgili şirket tarafından edinilmesinin onaylanıp onaylanmayacağını Genelkurmay Başkanlığı ya da Genelkurmay Başkanlığı'nca yetkilendirilen bir komutanlıktan otuz gün içinde; taşınmazın özel güvenlik bölgesinde bulunup bulunmadığını ise ilgili emniyet biriminden veya Emniyet Genel Müdürlüğü'nden yirmi gün içinde bildirmesini yazılı olarak talep eder.
- Hissedarlık yapısının değişmesi durumunda, bir başka deyişle, yabancı sermayeli şirkete yeni bir yabancı ortağın katılması durumunda, yukarıda belirtilen duruma ilişkin prensip ve prosedürlerin aynısı uygulanır. Ancak, hissedarlık yapısının değişmesi söz konusu olduğunda Valilik, şirketin taşınmaz edinimi başvurusunun şirketin ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanı ile uyumlu olup olmadığını araştırmaz.

Valilik bünyesinde oluşturulacak komisyon, Anayasa'nın "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır" şeklindeki 125. maddesine istinaden, taşınmaz edinimine ilişkin olarak oy birliğiyle alınan karar hakkında yasal işlem başlatabilir. İdare tarafından gerçekleştirilen işlemlerle ilgili olarak açılacak davalar için öngörülen süre, yazılı bildirimden gerçekleştirildiği tarih itibarıyla işlemeye başlar.

Taşınmaz mal edinimi başvuru süreci ile sınırlı aynı hak edinimi başvuru süreci arasındaki tek fark, görüş bildiren mercilere tanınan süredir. Her iki süreç de ilgili mercilerin olumlu görüşlerini gerektirir (örneğin, T. C. Genelkurmay Başkanlığı'nın ülke güvenliği açısından olumlu görüş bildirmesi). Bu nedenle, süre kısıtlaması açısından değerlendirildiğinde, sınırlı aynı hak edinimi başvuru süreci daha elverişli ve uygundur.

Ayrıca, askeri bölgeler dışında, taşınmaz mal edinimi süreçlerinin fazla zaman almayacağı ve bu süreçlerin bürokratik açıdan karmaşık olmadığı dikkate alınmalıdır.

Edinilen taşınmazın ya da sınırlı aynı hakların şirketin ana sözleşmesinde belirtilen hedefe hizmet etmek üzere kullanılıp kullanılmadığı ilgili komisyonca değerlendirilir. Değerlendirme süreci kendiliğinden veya gerçek ya da tüzel kişilerin yazılı başvuruları üzerine başlar. Değerlendirmenin olumsuz bir şekilde sonuçlanması durumunda komisyon, ilgili yönetmelikteki taşınmazın tasfiyesine ilişkin maddenin uygulanmasını sağlamak üzere Valiliği durumdan haberdar eder. Taşınmazın ya da sınırlı aynı hakların bu maddeye aykırı bir şekilde edinildiğine ya da kullanıldığına karar verilmesi ve taşınmazın tasfiye işleminin Maliye Bakanlığı'nca verilen süre içinde tamamlanmaması durumunda, hakkın sukutu işlemleri uygulanır ve elde edilen gelir hak sahibine ödenir.

Gıda

Gayrisihhî Müessese Ruhsatı ve İl Sağlık Müdürlüğü'ne kayıt yaptırılması (üretim ruhsatı/izni):

Yiyecek ve/veya içecek üretimi yapan ve üretim neticesinde herhangi bir atığın ortaya çıkmasına neden olan bütün müesseselerin, müessesenin büyüklüğüne ve faaliyet alanına bağlı olarak, Sağlık Bakanlığı'ndan, Valilikten veya Kaymakamlıktan bir "gayrisihhî müessese ruhsatı" alması gerekir. Başvurular yukarı söz edilen yetkili makamların ilgili inceleme kurulları tarafından değerlendirilir.

Ayrıca, söz konusu üreticilerin (Sağlık Bakanlığı'na bağlı olan) İl Sağlık Müdürlüğü'ne kayıtlı olmaları ve bir üretim ruhsatı/izni almaları gerekir. Kayıt işleminin gerçekleştirilmesi için, aşağıda belirtilen belgelerin ilgili makamlara sunulması ve sunulan belgelerin bu makamlarca değerlendirilmesi gerekir. Gayrisihhî Müessese Ruhsatı ve üretim ruhsatı/izni alınması için gereken belgeler şunlardır:

A- Gayrisihhî Müessese Ruhsatı

- Başvuru formu
- Fabrikanın planları/inşaat ruhsatı
- Fizibilite raporu (varsa)
- İş akışı şeması ve ilgili açıklamalar
- Çevrenin korunmasına yönelik önlemler ve açıklamalar
- Müessesenin türüne ve büyüklüğüne göre diğer belgeler ve izinler

İlgili Yönetmelikte belirtilen şartların sağlanması koşuluyla, açılma ruhsatları Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanır. Ayrıca, mevzuatın gerektirdiği şekilde, müessesenin bulunduğu yere, türüne, vb. bağlı olarak ilgili makamlardan diğer izinler de alınabilir.

B- Üretim ruhsatı/izni

- Başvuru formu
- Yetkili kişinin noter tasdikli sözleşmesi ve diploması
- İş akışı şeması, kullanılacak hammadde(ler), makine listesi
- Nitelikleri ile birlikte çalışan listesi
- Faaliyet alanı ve ürünün/ürünlerin sınıflandırılması
- Kapasite raporu
- Gayrisihhî Müessese Ruhsatı
- Ürüne/ürünlere ve üretim türüne göre diğer belgeler ve izinler

Kimya

1. Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan:

Emisyon İzni

Emisyon izni başvurusu dosyası aşağıda belirtilen dokümanları içerecek şekilde hazırlanır.

- Dilekçe
- Gazete ilanı (Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Madde 8 (2) "Dosya tamamlandıktan sonra, sadece Ek-3 Liste A'da yer alan tesisler için tesis sahibi tesisin kurulacağı bölgede dağıtımı yapılan ve yüksek tirajlı yurt çapında yayın yapan en az bir gazete ile bir yerel gazetede ilan verir" hükmünü içermektedir. Emisyon Ön İzni ve Emisyon İzni Almaya Esas Teşkil Edecek Dökümanlarla İlgili Yönergenin izin dosyasında, izne esas olan tesis için yer alması gereken bilgi ve belgelerin belirtildiği 4. Maddesi'nin Gazete İlanı başlıklı b bendinde bir önceki cümlede bahsi geçen Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Madde 8 (2)' ye atıf yapmaktadır. Dolayısı ile gazete ilanı ile anlaşılması gereken tesisin kurulacağı bölgede dağıtımı yapılan yurt çapında yayın yapan en az bir gazete ile bir yerel gazete ilanıdır).
- Emisyon izni başvuru formu
- ETKHKKY (Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği) hükümlerinin yerine getirileceğine dair taahhütname
- Dağılım modeli
- Çevre düzen planı--Nazım imar planı—İmar planı
- Tesis etki alanı ve inceleme alanı hakkında bilgi
- Ayrıntılı iş akım şeması ve süreç anlatımı
- Kapasite raporu
- Emisyon raporu

- Makine yerleşim planı
- Tesise ait fotoğraflar
- Meteorolojik veriler
- Üretimde kullanılacak hammaddeler ve yardımcı maddelere ait veriler
- Hammadde ve ürünlerin sevkiyat bilgileri
- Ürünler ve yan ürünlerin miktarları
- Yapı kullanma izni
- Yer seçimi ve tesis kurma izni
- Teknik rapor

2. Diğer Bakanlıklardan:

Kimya sektörünün alt başlıklarının farklılaşmasına bağlı olarak (ilaç, boya, kozmetik, gübre, petrokimyasallar, patlayıcı maddeler, vb.) alınan izinler ve süreçler de alt sektörlerin ihtiyaçları doğrultusunda farklılık göstermektedir. Konuyla ilgili olarak her alt sektör için Ajansımızdan bilgi alınabilir.

Genel olarak ilaç ve kozmetik ürünler için Sağlık Bakanlığı, zirai ilaç üretimi için Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, solvent ve bazı petrol ürünleri için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Petrol İşleri Genel Müdürlüğü), gübre üretimi için ise Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'ndan alınması gereken izinler bulunmaktadır. Ayrıca, işçi sağlığı ve iş güvenliğini etkileyen bazı maddelerin üretiminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi) tarafından düzenlenecek belge aranır.

Makine

Bu sektör için özel bir ruhsat gerekmemektedir.

Otomotiv

Bu sektör için özel bir ruhsat gerekmemektedir.

Sağlık

a) Hastane kurulumu

Adım 1

1. İmar ile ilgili mevzuat uyarınca belediye tarafından özel sağlık alanı kullanım kararı verilmiş olması
2. Valilik tarafından yetkilendirilmiş merci tarafından (Belediye veya Çevre Sağlığı Araştırma Müdürlüğü) gürültü, hava ve su kirliliğine maruz olmadığına; insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecek endüstriyel kuruluşlar ile gayrisihhî müesseselerden uzak olduğuna dair rapor.
3. İl Trafik Komisyonu veya Belediye Ulaşım Koordinasyon Merkezi tarafından ulaşım şartları, ulaşım noktaları açısından uygun ve ulaşılabilir olduğuna dair rapor
4. Belediye tarafından Otopark Yönetmeliğindeki ölçüye uygun şekilde yeterli sayıda otopark yeri ayrılmış olduğunu belirten rapor
5. İlgili belediye tarafından hastane binası için yeterli yeşil alan ayrılmış olduğuna dair rapor.

Adım 2

1. Sağlık Bakanlığı'ndan ön izin alınmalıdır.
2. Ön izin verilen projeler için inşaatın 3 ay içinde başlaması gerekmektedir.

3. İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan denetim sonrası inşaatın başladığına dair rapor yazılması gerekmektedir.
4. İnşaatın 3 yıl içinde bitmesi ve faaliyet izin belgesi alınması gerekmektedir.

Adım 3

Mevzuata göre inşa edilip, hastane veya özel sağlık tesisi yapı kullanma izni belgesi almış olan binalarda:

1. Yangına karşı gereken tedbirlerin alındığına dair İtfaiye Müdürlüğü'nden alınan belge
2. Özel hastane; bir şirket tarafından açılacak ise, sermaye durumunu ve şirket ortaklarını gösteren ticaret sicil gazetesinin aslı veya noter tasdikli örneği veya vakıf tarafından açılacak ise vakıf senedinin noter tasdikli bir örneği
3. Yapı denetim şirketleri veya üniversite tarafından verilen depreme dayanıklılık raporu
4. Sağlık Müdürlüğü ve İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü tarafından müştereken düzenlenen ve bina standartlarını gösteren müşterek teknik rapor
5. İl Sağlık Müdürüncü kurulacak ekip tarafından bütün tıbbî ünitelerinin yerinde incelenmesi suretiyle tıbbî donanıma sahip olup olmadıklarını gösteren dal uzmanları raporu
6. Belediye tarafından hazırlanan Tıbbi Atık Sözleşmesi ve Çevre Müdürlüğü tarafından hazırlanan Tıbbi Atık Raporu

Adım 4

1. Ön izne yönelik yazı yaklaşık 10 gün içinde İl Sağlık Müdürlüğünden Sağlık Bakanlığına gönderilir. (Bu maddede belirtilen 10 günlük süre Özel Hastaneler Yönetmeliği'nde belirtilmemiş olup uygulamadan geldiği düşünülmektedir)
2. Ön izin sonrası inşaata başlama süresi 3 ay; inşaat ve hastanenin tamamen bitmesi için verilen süre ise 3 yıldır. (Bu maddede yer alan inşaat başlama ve bitiş süreleri yukarıda "2.adım" başlığı altında da belirtilmiştir dolayısı ile bu madde yukarıdakinin tekrarı niteliğindedir).
3. Hastane tamamen bittikten sonra ruhsatlandırma ve faaliyet izin belgesi çıkarma aşaması bulunmaktadır. Burada da komisyonların toplanması, bayındırlık raporlarının alınması ve ruhsat için dosyanın Ankara'ya gönderilmesi yaklaşık 3 ay sürmektedir.
4. Faaliyet izin belgesi almak için yeniden Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığına müracaat etmek gerekir; bu süre yaklaşık 3 aydır. (Özel Hastaneler Yönetmeliği'nin 15. Maddesinin 6.fıkrası düzenlemesine göre özel hastane, bakanlıkça ruhsatlandırıldığı tarihten itibaren altı ay içerisinde faaliyet izin belgesi alarak hasta kabul ve tedavisine başlamalıdır).

b) İlaç üretimi

İlaç, ilaç aktif maddesi, ara ürün üretim yerleri için gereken bilgiler ve koşullar:

1. Üretim yeri mesul müdürüne ait belgeler

- Mesul müdürün, ürün imalat yeri iznine sahip bir veya birden fazla işletmede, ürünlerin kalite analizleri, aktif maddelerin kantitatif analizleri ve kontrollerine dair faaliyetlerde en az iki yıl uygulamalı deneyim sahibi olduğunu gösterir sigorta prim belgeleri ve işverenin beyanı
- Mesul müdürün görev ve sorumlulukları kabul ettiğine dair yazı
- Noter onaylı diploma sureti veya fotoğraflı üniversite çıkış belgesinin aslı
- Altı aydan eski olmamak üzere onaylanmış nüfus cüzdanı örneği
- Altı aydan eski olmamak üzere sağlık ve göz raporu
- İmzalı ve tarihli özgeçmiş
- İki adet vesikalık fotoğraf
- Bağlı olduğu meslek odasından alınacak oda kayıt belgesi
- Altı aydan eski olmamak üzere sabıka kaydı
- Daha önce çalıştığı yerle ilişkisinin kesildiğine dair belge (varsa)
- Deneyim sahibi olduğunu gösteren diğer belgeler

2. Üretim sorumlusu/sorumlularına ait belgeler:

- Noter onaylı diploma sureti veya fotoğrafı üniversite çıkış belgesinin aslı
- İmzalı ve tarihli özgeçmiş
- Mesleki deneyimle ilgili diğer belgeler

3. Kalite kontrol sorumlusuna ait belgeler:

- Noter onaylı diploma sureti veya fotoğrafı üniversite çıkış belgesinin aslı
- İmzalı ve tarihli özgeçmiş
- Mesleki deneyimle ilgili diğer belgeler

4. Kalite güvencesi sorumlusu ve/veya ekibinin:

- İmzalı ve tarihli özgeçmiş
- Noter onaylı diploma sureti veya fotoğrafı üniversite çıkış belgesinin aslı
- Mesleki deneyimle ilgili diğer belgeler
- Ekiple çalışılması durumunda, ekipte yer alan kişilerin isimleri, eğitim ve deneyimlerine ait bilgi ve belgeler

5. İmalat yerinin:

- Açık adresi
- Varsa şehir planındaki yeri
- Bina ve yerleşim planları
- İmalat iş akışı şemalarını gösteren krokiler (havalandırma açısından sınıflı kroki üzerinde belirtilecektir)
- İmalat depo tesisinde yürütülen faaliyetlerle ilgili bilgiler:
- İmalat konuları (beşeri tıbbi ürün kapsamına giren ilaç, ara ürün olarak nitelendirilen ürünler, kan ve kan ürünleri, radyofarmasötikler, tıbbi gaz ve tıbbi cerrahi malzeme gibi)
- Üretimi yapılan farmasötik şekiller: Tablet, film tablet, draje, kapsül, mikropellet kapsül, dahilen veya haricen kullanılan likit, steril ürünler (son kabında sterilize edilen ampul, flakon vb., son kabında sterilize edilmeyen ampul, flakon, toz vb. gibi)
- Ayrılmış alanlarda imal edilmesi gereken tıbbi ürünler (hormonlar, penisilin, sefalosporin, kanser ilaçları, insan vücuduna sürülerek kullanılan insektisitler)
- Fason üretimi, analizi vb. yapılan ürünler
- Fason olarak yaptırılan üretim, analiz vb. gibi faaliyetler (Taraflar arasında yapılmış olan anlaşmanın noter onaylı örneğinin gönderilmesi gerekmektedir.)

6. İmalat tesisinde faaliyetleri düzenleyen tüm standart çalışma yöntemleri (üretim, kalite kontrol, depolama, temizlik, validasyon vb.)

7. İmalat, kalite kontrol vb. faaliyetlerle ilgili makine, teçhizat ve aletlerin listesi

8. Krokisiyle birlikte su ve havalandırma sisteminin özellikleri

9. Gayri sıhhi müessese ruhsatının aslı veya noter onaylı sureti

10. ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) raporu (bu dosya için ÇED raporuna bakınız)

11. Harç makbuzları

Tüm bu evrakların düzenlenmesi ve üretim yeri için izin alınmasının ardından, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü resmi web sitesinde (www.iegm.gov.tr) yer alan CTD (Common Technical Document) ön inceleme-başvuru formatlarında dosya hazırlanarak Sağlık Bakanlığı'na başvurulması gerekmektedir. Ruhsatın düzenlenme süresi yaklaşık 210 gündür.

Tarım

Bu sektör için özel bir ruhsat gerekmemektedir.

Taşımacılık ve Lojistik

Bu adıma ilişkin prosedürler, yatırım türüne göre değişiklik göstermektedir. Lütfen TYDTA Proje Takımı ile irtibata geçiniz.

Turizm

Arazinin imar durumunun tespiti

Turizm yatırımının yapılacağı yerlerin tercihi hususunda yatırımcının çeşitli imkânları bulunmaktadır. Yatırımcı hâlihazırda sahibi olduğu bir taşınmazı ya da satın alacağı bir taşınmazı yatırım yapmak amacıyla kullanabilir. Ayrıca, yatırımcı Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik uyarınca tahsis imkânından faydalanarak Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezleri içindeki kamu arazilerinin dışındaki Hazineye ait arazilerin ve yine bunların dışındaki orman arazilerinin tahsisini, yönetmelik ile öngörülen şartlar çerçevesinde talep edebilir.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerine yönelik imar planları Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılır/yaptırılır ve onaylanır. Bu planlar ile oluşan parseller, tahsis sözleşmesi ile yatırımcılara süreli olarak tahsis edilir ve lehine bağımsız ve sürekli nitelikli üst hakkı tesis edilebilir. Kamuya ait arazilerin tahsis edilmesi usulleri ise, Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiş olup, burada öngörülen ilan ve ön izin süreçlerine tabidir.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezlerindeki taşınmaz malların iktisabı, 442 sayılı Köy Kanunu ile ve 2644 sayılı Tapu Kanununda yer alan yabancı uyruklularla ilgili tehditlerden Bakanlar Kurulu kararı ile istisna edilebilir.

İmar planı belediye ve belediye sınırları dışında İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüklerinden talep edilir. Ancak bu plan turizm alanlarına ayrılmamış bir arazide yer alıyor ise buralarda turistik yatırım yapılamaz. Bu durumda, turizm yatırımını sağlayacak uygun imar planının yapılması şarttır.

Bunun için belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyeden, belediyeler dışında İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüklerinden veya İller Bankası Harita Dairesi Başkanlığından arazinin 1/1000 ölçekli haritasının hâlihazırda olup olmadığı tahkik edilir. Söz konusu harita mevcut değilse yaptırılır ve aynı makamlara onaylatılır.

Turizme ayrılmış bölgelerde yer almayan alanlar ile ilgili imar planının yaptırılması ise ayrı bir prosedür teşkil etmektedir.

Bunların haricinde, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri İle Turizm Merkezlerinde kamu arazilerinin tahsisi, bu alanların dışında kalan kamu arazilerinin tahsisi ve bu arazilerin dışındaki orman arazilerinin tahsisi talep edilebilmektedir. Bu noktada da işlemler, Turizm Teşvik Kanunu ve Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmeliğe tabidir.

Başvurulacak merciler

- İlgili ilin belediyesi
- İlgili ilin Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü
- Kültür ve Turizm Bakanlığı

Arazinin imar planının yaptırılması

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezlerinde mülkiyet hakkı sahibi olunan bir taşınmaz söz konusu ise, turizme ayrılmış bölgelerde arazi imar planlarının yaptırılması Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, yönetmelikte tanımlanan her ölçekte planlar gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak Bakanlıkça yapılır/yaptırılır ve re'sen onaylanır; kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler de gerekçeleri ile birlikte bu yönetmelikte tanımlanan her ölçekte plan veya plan değişikliği Bakanlığa teklif edebilir. Bakanlık ise ön uygunluk kararı verebilir, reddedebilir veya planlama sınırını değiştirebilir.

Bu alanların haricindeki yerlerde mülkiyet hakkı sahibi olunan bir taşınmaz söz konusu ise, tabi olduğu yürürlükteki diğer mevzuata göre işlem yürütülmesi gerekmektedir.

Başvurulacak merciler

- İlgili ilin belediyesi
- İlgili ilin Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü
- Kültür ve Turizm Bakanlığı

Turizm yatırım belgesi

Gerekli belgeler

- Başvuru dilekçesi
- Yatırımın yeri, tür ve sınıfı, kapasitesi, finansmanı ve pazarlaması gibi bilgileri içeren rapor
- Ticaret sicili gazetesi
- İmza sirküleri
- Fikir projesi
- Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurul Kararı
- Referans kişi veya kuruluş yazısı
- Sağlık Bakanlığı yazısı
- İsim tescil belgesi

Başvurulacak merciler

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Kontrolörler Kurulu Başkanlığı

Turizm işletme ruhsatı

Gerekli belgeler

- Başvuru dilekçesi
- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı
- Vergi levhası

Başvurulacak merciler

- Kültür ve Turizm Bakanlığı